

22 юни 2012г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АНАСТАС АНАСТАСОВ: Следва въпрос от народните представители Ваньо Шарков и Димо Гяуров относно наличие на тежко въоръжени сили на реда по време на протеста на „Орлов мост” на 13 юни 2012 г., поведението им и отношението на протестиращите младежи.

Господин Шарков, заповядайте да развиете въпроса.

ВАНЬО ШАРКОВ (СК): Благодаря Ви, господин председател.

Уважаеми господин министър, по думите на очевидци на събитията, както се видя и от снимките в много медии, в пресата на протестите на 13 и 14 юни на „Орлов мост” присъстват млади хора, очевидно невъоръжени, със свободен дух и желаещи да изкажат ясно и открито своето мнение по промените в Закона за горите, които бяха приети същия ден. Същевременно за респектиране на тези млади хора са изпратени сили на жандармерията, конна полиция, охранителна и пътна, повечето от които въоръжени с огнестрелно оръжие, със защитни предпазни средства, щитове, каски, протектори и така нататък.

От заснетия видеоматериал ясно се вижда липсата на единна организация сред органите на реда, суетене и на моменти чудене какво точно да се направи. Не на последно място е видно в същия запис и как в полицейската камионетка са натоварени протестиращи младежи, очевидно над капацитета за броя на местата вътре, като дори единият от задържаните младежи е принуден да стои прав и дълго време подава ръката си през отдушника на покрива на камионетката.

Във връзка с това, уважаеми господин министър, отправяме към Вас следните въпроси: кой е отговорен за организацията и по-скоро за липсата на такава сериозна организация по време на протеста на младежите, започнал до езерото „Ариана” и пренесъл се на пътното платно? Какви действия бяха предприети за недопускане на инциденти, в това число блокиране на движението по бул. „Цар Освободител”, както и на пътнотранспортни произшествия с преминаващи автомобили и колко време остана блокирано кръстовището? Какви действия предприеха европейските сили в района още докато младите хора се събираха около езерото „Ариана” и защо бе допуснато те да навлязат на пътното платно, създавайки опасност както за трафика, така и за собствения си живот, включително и поради последващото им респектиране и изтласкване оттам от въоръжени сили на МВР? Кое наложи изпращането на тези формирования на МВР срещу протестиращите младежи и бяха ли спазени разпоредбите на Закона за МВР при използването на сила срещу протестиращите, в това число при принудителното им отвеждане към поделенията на МВР? Не на последно място, уважаеми господин

министър, считате ли, че поведението на служителите на ръководеното от Вас ведомство се държало адекватно в ситуацията, включително изпращайки въоръжени полицаи с огнестрелно оръжие срещу невъоръжени младежи, особено в контекста на обнародваните предния ден – 12 юни промени в Закона за МВР, въвеждащи така наречената абсолютна необходимост за използването на животозастрашаваща сила на чл. 73, алинеи 6 и 7 от Закона за МВР също и използването ѝ срещу невъоръжени младежи, деца и бременни жени? Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АНАСТАС АНАСТАСОВ: За отговор – министър Цветанов.

Полицайте като работят – полицейско насилие, като не работят – защо не работят? Как да отговори човек вече не знам.

ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Уважаеми господин председателстващ, уважаеми дами и господа народни представители, уважаеми господин Шарков!

На 13 юни 2012 г. в Столична дирекция на Вътрешните работи е получена информация за подготвяне на протест от група граждани, организирали се в интернет пространството по повод направените промени в Закона за горите. За сборен пункт на участниците е определен „Орлов мост” – паркът около езерото „Ариана” с начален час 19,00 ч. Протестът не е заявен и съгласуван със Столична община, съгласно Закона за събранията, митингите и манифестациите и от гледна точка на закона е нерегламентиран. Тъй като е организиран спонтанно в интернет сайтовете липсват изявени лидери и лица, които носят отговорност за действията на събралите се хора. Незаявяването на протеста води до липса на съгласувателно писмо от Столична община и предприемането на всички адекватни мерки от страна на МВР за недопускане нарушаване на обществения ред.

Около 19,00 ч. е започнало събирането на граждани до езерото „Ариана” в Борисовата градина, като към 19,40 броят им е надхвърлил 1000 човека. Лицата не са се обозначавали като участници в протест. Полицейските служители са направили опит да се свържат с организатор с цел създаване организация за безпрепятственото протичане на протеста, но такъв не е бил установен.

Около 19,45 ч. протестиращите са се насочили от езерото Ариана към пешеходна пътека на бул. „Евлоги Георгиев”. Полицейските служители са изградили кордон преди пътеката, от страна на езерото и са пропускали пешеходците съобразно сигналите на светофарната уредба. На същия принцип е извършван пропускателен режим и от срещуположната страна – от паметника на Съветската армия в посока езерото. Пресичайки, протестиращите са навлезли на пешеходната пътека и са отказали да преминат на отсрещната страна, като са блокирали бул. „Евлоги Георгиев” в двете посоки. Навлезлите лица са възпрепятствали автомобилното

движение, въпреки многократното призоваване от органите на полицията (както непосредствено, така и по високоговорещите уредби на намиращите се в близост полицейски автомобили) да освободят пътното платно.

Около 20,00 ч. за възстановяване на обществения ред са изградени кордони, които са изтласкали, подчертавам, изтласкали протестиращите и частично са успели да възстановят движението по бул. „Евлоги Георгиев”. Призовавайки се взаимно, протестиращите са навлезли на пътното платно на бул. „Цар Освободител”. За тяхната сигурност са изпратени полицейски кордони и движението по булеварда е пренасочено в други посоки.

Около 20,40 ч., въпреки многократните предупреждения към нарушителите на обществения ред да преустановят действията си, те са отговорили с неподчинение и са легнали на пътното платно. Демонстративно са отказали да изпълнят полицейските разпореждания, като по този начин са търсили конфликт с полицията.

С наличните полицейски сили е направен опит за освобождаване на пътното платно, но за да се избегнат сериозни конфронтации, конфликти, не са предприети силови действия.

Наред с мирно протестиращите, в множеството са се открили групи от по-агресивно настроени лица, които са противодействали на опитите на полицейските служители за нормализиране на обществения ред в района на Орлов мост. Насядалите по пътното платно граждани многократно са предупреждавани по високоговорещите устройства, че с действията си пречат на полицейските служители да изпълняват задълженията си по възстановяване на обществения ред и нормалното функциониране на кръстовището, като при неподчинение спрямо тях ще бъде използвана физическа сила, а нарушителите на реда ще бъдат задържани.

След категоричния отказ да напуснат пътното платно част от насядалите са задържани и отведени в Първо районно управление – Полиция, СДВР. За противообществени прояви на основание чл. 63, ал. 1, т. 2 от Закона за МВР са задържани 12 лица, в това число – трима непълнолетни. На тях са съставени актове за установяване на административни нарушения за неизпълнение на полицейски разпореждания и са изготвени необходимите документи по задържането. На желаещите е осигурена адвокатска защита.

По отношение на задържаните лица са спазени нормативните изисквания и не е налице превишаване на полицейски правомощия. Полицейските служители са действали съгласно чл. 10, ал. 3 от Закона за събранията, митингите и манифестациите, а именно от митинга да се отстраняват лица, които с поведението си грубо нарушават обществения ред. Поетапно, след оформяне на необходимите документи, лицата са освобождавани, като непълнолетните са предавани на родител.

В района на Орлов мост са установени и други 12 лица, на които са съставени актове за административни нарушения за неизпълнение на полицейско разпореждане. Установено е още едно лице, което е отправило обидни думи и реплики към полицейски служители. Допълнително от видеозаписа от сектор „Видеонаблюдение” – СДВР, е разпознато едно от агресивните лица, което е регистрирано по линия на футболно хулиганство.

Използваните полицейски сили за обезпечаване на мероприятията са били със стандартно облекло, пистолет, белезници, щурмова палка, каска и щит, като за възстановяване на обществения ред не са използвани тежко въоръжени формирования на МВР. Оборудването е задължително за служителите на СДВР: протектори на ръце, крака и рамене – елементи, гарантиращи тяхната лична защита.

Искам да Ви припомня, че точно при този инцидент пострада един журналист, пострада един полицейски служител – имаше и други полицейски служители, върху които също беше оказано насилие от страна на тези протестиращи. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АНАСТАС АНАСТАСОВ: Благодаря.

Господин Шарков, имате думата за реплика.

ВАНЬО ШАРКОВ (СК): Благодаря Ви, господин председател.

Благодаря на господин министър за изчерпателния отговор.

В крайна сметка, господин министър, дали ще се използва една или друга терминология – винаги е важно да се спазва законът. Дали в единия случай се тълкува като насилие, в другия – като спазване при работа, винаги когато се спазва законът, няма как да бъде тълкувано по друг начин.

Уважаеми господин министър, въпросът ми беше провокиран и от факта, че министър-председателят ден или два след тези блокирания на кръстовището на Орлов мост каза, че всеки полицай трябва да си понесе отговорността и да бъде уволняван, ако е посегнал на човек, ако има ударен човек по време на тези протести.

Аз разбирам трудностите на органите на Министерството на вътрешните работи да се справят с една ситуация, която възниква в рамките на 3-4 часа, но в днешно време протестите вече се организират в интернет, и то за часове, а не както е било в началото на демократичните промени в България. Ако е имало, както казахте, информация за това, че се подготвя такъв протест, при всички положения някой е трябвало да направи анализ и да има очакване, че това нещо е възможно да се случи. Не съм запознат с Вашата работа, но предполагам, че при по-добра организация е можело да не се стигне до блокиране на кръстовището и изобщо до тези инциденти.

Иначе, господин министър, Вие казвате „изтласкване” – това си е изнасяне. Тук на тези снимки, които са от българските медии (*показва ги*),

се виждат съвсем други неща. И възрастната жена, спрямо която се реагира по този начин. Тук се вижда и един човек – Вие сте го видели вероятно по Вашите снимки и видеоматериали, един служител на Министерството на вътрешните работи, който е изключително активен в тези действия на органите на реда, даже бих казал – свръхактивен.

Надявам се организацията на работата на Министерството на вътрешните работи да бъде такава, че да не се допуска млади хора, които са невъоръжени, да бъдат изнасяни от въоръжени полицаи. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ АНАСТАС АНАСТАСОВ: Господин министър, заповядайте за дуплика.

ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Уважаеми господин председател, уважаеми дами и господа народни представители! Уважаеми господин Шарков, Вие донякъде си противоречите във въпроса, който ми задавате. Хем търсите вина в полицейските служители, че не са освободили кръстовището и се е създадо затруднение за нормалното придвижване на българските граждани по пътищата на София, респективно – Орлов мост, хем в един момент казвате: защо се изнасят тези лица, които всъщност незаконно са блокирали кръстовището.

Все пак трябва да знаем, че полицейските служители проявиха изключително висок професионализъм и приложиха много гъвкав подход в създалата се ситуация. Ако се бяхме вслушали във Вашите указания в едната част от въпроса, означава, че трябваше да приложим закона с пълна сила – да изтласкаме и да освободим пътната артерия. Сами разбирате, че това нямаше как да бъде осъществено, защото и полицейските служители имат семейства, имат деца – трябва да Ви кажа, че в такива ситуации винаги надделява разумът. Затова колегите търпят несгоди и негативи от политическото говорене на някои политици – хем едното: защо не са се намесили и не са отстранили; хем: защо са изнесли тези, които ги показвахте на снимката.

Аз се отнасям с огромно уважение към всички миролюбиви граждани, които изразяват своята гражданска позиция и протестират, защото това е демократично. Но все пак когато говорим за протести, нека да се съобразяваме с допустимото по закон.

Когато всичко е направено в законова форма, има своите отговорници, има съответния ред и разрешение след съгласуване със Столична или с друга община, където има подобни протести, уверявам Ви, че ние създаваме трудности за придвижването на гражданите, но има регулиране на движението съгласно разстановката при такива ситуации.

Уверявам Ви, че няма полицейски служител, който да е бил с нагласата да упражни сила в този мирен протест. Трябва да Ви кажа, че всъщност полицейски служител пострада тежко; имаше полицейски служители, спрямо които беше оказана определена агресия от тези

„миролюбиви” граждани, за които говорите, които са били невъоръжени, а пък полицейските служители са били облечени в полицейски униформи. Това им е униформеното облекло – облеклото, което се използва при масови мероприятия.

Благодаря Ви и се надявам, че действително ще защитим честта на българския полицаи, но се надявам, че всички ние ще защитим честта и на тези мирно протестиращи граждани, които изразяват своята гражданска позиция с протест, който не възпрепятства нормалното придвижване на всички останали български граждани, които може би не са съгласни с тяхната позиция. Нека да го направим по цивилизован начин.

Протестите след това бяха по-организирани (в следващите дни видяхте колко мирно минаха по всичките пътни артерии, по които те пожелаха), със съответното регулиране и охранявани от полицейски служители при придвижването. Благодаря Ви.